

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
& ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
ΕΘΝΙΚΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Ταχ. Δ/ση : Τοσίτσα 1 - Αθήνα 10682
Πληροφορίες : Μ.Σελέκου
Τηλέφωνο : 213 214 4813
FAX : 210 8213 573
E-mail: : eam@culture.gr

ΠΡΟΣ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Δ/ση Σ.Ε.Π.Ε.Δ.
Τμήμα Δ' Αισθητικής Αγωγής
Υπ' όψιν κας Σακοπούλου

Ανδρέα Παπανδρέου 37
Μαρούσι 151 80

Τηλ.: 210 3443621, 210 3442225
Fax : 210 3442221
E-mail: seped@ypepth.gr

ΘΕΜΑ: Αίτημα ανάρτησης Σχολικών Εκπαιδευτικών Δράσεων του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου στον ιστοχώρο του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Σας παρακαλούμε να αναρτήσετε στον ιστοχώρο του Υπουργείου σας τα παρακάτω εκπαιδευτικά προγράμματα του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου για το διάστημα **Ιανουαρίου-Ιουνίου 2018** και το παρακάτω εκπαιδευτικό δανειστικό υλικό που θα διατίθεται.

ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ:

❖ Εκπαιδευτικά προγράμματα

1. «*Το ταξίδι του Οδυσσέα*».

Στο πλαίσιο της περιοδικής έκθεσης του Μουσείου «*Οδύσσειες*» πραγματοποιείται για δεύτερη συνεχή χρονιά το εκπαιδευτικό πρόγραμμα με τίτλο «*Το ταξίδι του Οδυσσέα*».

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε νήπια και σε μαθητές Α΄ έως και Β΄ τάξης Δημοτικού. Σκοπός του είναι να πραγματοποιήσουν τα παιδιά ένα ταξίδι στον χρόνο με συνταξιδευτή τον ήρωα Οδυσσέα.

Συγκεκριμένα τα παιδιά μέσα από τη συζήτηση, την περιήγηση στον εκθεσιακό χώρο, της εικαστικής δραστηριότητας, της χρήσης εποπτικού υλικού, αντιγράφων και βιωματικών δράσεων πραγματοποιούν το δικό τους ταξίδι μέσα στον χρόνο μαζί με τον ήρωα Οδυσσέα. Μαθαίνουν για τα αρχαία πλοία, τα στοιχεία του βυθού της θάλασσας, τις περιπέτειες του πολυμήχανου ήρωα, αλλά και

άλλων μυθικών ηρώων, όπως του Ηρακλή, καθώς και των μυθικών πλασμάτων που βοήθησαν ή δυσκόλεψαν το ταξίδι τους.

Ο αριθμός των μαθητών δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τους 25. Διάρκεια προγράμματος: 60 λεπτά.

2. «Στα νεολιθικά πατήματα...» (Πιλοτικό)

Το νέο εκπαιδευτικό πρόγραμμα με τίτλο «Στα νεολιθικά πατήματα...» απευθύνεται σε μαθητές Β΄ και Γ΄ τάξης του Δημοτικού και στοχεύει στη γνωριμία των παιδιών με τον νεολιθικό πολιτισμό. Σκοπός του προγράμματος είναι να εξοικειωθούν τα παιδιά με τη νεολιθική οικιστική αρχιτεκτονική και να αντλήσουν πληροφορίες για την καθημερινή ζωή και τις συνήθειες των προϊστορικών ανθρώπων. Για την επίτευξη των στόχων αυτών αξιοποιούνται η παρατήρηση, η διαλογική και βιωματική προσέγγιση, το παιχνίδι ρόλων και η ανάπτυξη των δημιουργικών ικανοτήτων των παιδιών.

Ειδικότερα, με τη βοήθεια εκπαιδευτικού φυλλαδίου τα παιδιά πραγματοποιούν έρευνα στον εκθεσιακό χώρο του Μουσείου για την εύρεση αγγείων, εργαλείων, ειδωλίων και κοσμημάτων της νεολιθικής εποχής. Άλλα μέσα που χρησιμοποιούνται είναι: εποπτικό υλικό, απτική επαφή με αντίγραφα νεολιθικών αντικειμένων, προβολή Power Point και η αναπαράσταση μιας ανασκαφικής έρευνας με νεολιθικά ευρήματα. Μέσα από τη σύγκριση με το σήμερα τα παιδιά διαπιστώνουν τη διαχρονικότητα των βασικών αναγκών του ανθρώπου.

Τέλος, το πρόγραμμα περιλαμβάνει εργαστήρι κατασκευής μιας νεολιθικής οικίας στην αίθουσα των εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Τα παιδιά εμπνεόμενα από τα εκθέματα του Μουσείου αναπτύσσουν τις δημιουργικές τους ικανότητες και κατασκευάζουν με απλά υλικά μια νεολιθική οικία με τον απαραίτητο εξοπλισμό της. Το συλλογικό έργο που θα δημιουργήσουν, θα το πάρουν μαζί τους στο σχολείο ως αναμνηστικό δώρο.

Ο αριθμός των μαθητών δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τους 25. Διάρκεια προγράμματος: περίπου 90 λεπτά.

3. Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Κάτι μου θυμίζουν αυτά τα παιχνίδια...»

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές Δ΄ Δημοτικού. Σκοπός του προγράμματος είναι η γνωριμία των παιδιών με το αρχαίο παιδικό παιχνίδι ως μέσο ψυχαγωγίας, άμιλλας και συναγωνισμού.

Αρχικά τα παιδιά αγγίζουν αντίγραφα αρχαίων παιχνιδιών και καλούνται να τα αναγνωρίσουν. Μέσα από τη συζήτηση και το διάλογο συλλέγουν πληροφορίες για τα αρχαία παιχνίδια και τα συγκρίνουν με τα σημερινά. Διεξάγουν έρευνα στον εκθεσιακό χώρο με τη βοήθεια εκπαιδευτικών φυλλαδίων, αναζητούν αρχαία παιχνίδια που ανήκουν σε συγκεκριμένες κατηγορίες (π.χ. για μωρά, ατομικά, αθλητικά, κ.τ.λ.) και τα παρουσιάζουν.

Στη συνέχεια, στην αίθουσα των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του Μουσείου χωρίζονται σε ομάδες και αναλαμβάνουν να παίξουν ατομικά και ομαδικά αρχαία παιχνίδια, καθώς και ένα θεατρικό για να καταλάβουν πως κυλούσε η καθημερινή ζωή των μικρών παιδιών και των εφήβων της αρχαιότητας. Στο τέλος εκφράζουν τις εντυπώσεις τους και τα συμπεράσματά τους για τη διαχρονικότητα του παιχνιδιού.

Ο αριθμός των μαθητών δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τους 25. Διάρκεια προγράμματος: 120 λεπτά.

4. Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «...ΜΟΥΣΙΚΗ ΘΕΩΝ ΕΥΡΗΜΑ...»

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές της Ε΄ και Στ΄ τάξης του Δημοτικού. Σκοπός του προγράμματος είναι να μάθουν τα παιδιά πόσο σημαντική ήταν η μουσική παιδεία στην αρχαία Ελλάδα και με ποιες πτυχές της ζωής του ανθρώπου συνδέεται διαχρονικά.

Με τη βοήθεια εκπαιδευτικού φυλλαδίου τα παιδιά ερευνούν στους εκθεσιακούς χώρους και αντλούν πληροφορίες τόσο για τη μουσική όσο και για τα αρχαία μουσικά όργανα. Χρησιμοποιούνται αντίγραφα αρχαίων μουσικών οργάνων (*λύρα αυλός, σείστρο, τύμπανο, κύμβαλα, μονοκάλαμος σύριγξ και ρόπτρον*) που τα παιδιά θα έχουν τη δυνατότητα να αγγίξουν. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει και μουσικά κομμάτια με ανακατασκευασμένη αρχαία λύρα (*Ύμνος Σεικίλου, κ.ά.*), καθώς και δραματοποίηση ώστε τα παιδιά να μάθουν για τους αρχαίους μουσικούς αγώνες, αναπτύσσοντας τις δημιουργικές τους ικανότητες με έναν ευχάριστο και ψυχαγωγικό τρόπο.

Ο αριθμός των μαθητών δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τους 25. Διάρκεια προγράμματος: 120 λεπτά.

- **Από 11 Δεκεμβρίου δηλώσεις συμμετοχής για τα προγράμματα Ιανουαρίου- Ιουνίου 2018 .**

Τηλ. επικοινωνίας: 2132144813

Ωράριο επικοινωνίας: 13:00-16:00

Υπευθ. Επικοινωνίας: Μαρία Σελέκου, Παναγιώτα Κουτσιανά.

❖ Εκπαιδευτικό δανειστικό υλικό

Α) Τα ακόλουθα εκπαιδευτικά έντυπα του προγράμματος «ΜΕΛΙΝΑ» διατίθενται σε μορφή pdf στις ιστοσελίδες: www.yppo.gr και www.namuseum.gr.

1. «**Το Χαμόγελο του Κούρου**» Εισαγωγή στα γενικά χαρακτηριστικά του αγαλαματικού τύπου του Κούρου και παρουσίαση αντιπροσωπευτικών παραδειγμάτων στις αίθουσες των αρχαϊκών γλυπτών του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου. Απευθύνεται σε παιδιά της Δ΄ τάξης του Δημοτικού σχολείου και αποτελείται από ένα έντυπο για τον εκπαιδευτικό και ένα έντυπο για τον μαθητή.
2. «**Άνθρωποι, Λιοντάρια και Χρυσός**» Εισαγωγή στο Μυκηναϊκό Πολιτισμό και τα στοιχεία που τον χαρακτηρίζουν όπως: κύρος εξουσίας, κρατικός έλεγχος, γραφειοκρατία, εμπόριο, θρησκεία, λατρεία. Πραγματοποιείται στην Μυκηναϊκή αίθουσα του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου, και απευθύνεται σε παιδιά της Γ΄ και Δ΄ τάξης του Δημοτικού σχολείου και αποτελείται από ένα έντυπο για τον εκπαιδευτικό και ένα έντυπο για τον μαθητή.

3. «Φύση, Θάλασσα και Ζωή» Γνωριμία με τις τοιχογραφίες και τα άλλα αρχαιολογικά ευρήματα που αποκαλύφθηκαν κατά τις ανασκαφές στο Ακρωτήρι της Θήρας κάτω από την ηφαιστειακή τέφρα. Πραγματοποιείται στην αίθουσα της Θήρας του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου και απευθύνεται σε παιδιά της Γ' και Δ' τάξης του Δημοτικού σχολείου και αποτελείται από ένα έντυπο για τον εκπαιδευτικό και ένα έντυπο για τον μαθητή.

Β) Εκπαιδευτικός δανειστικός φάκελος «ΑΓΩΝ. Το πνεύμα της άμιλλας στην αρχαία Ελλάδα»

Ο φάκελος δημιουργήθηκε παράλληλα με την περιοδική έκθεση ΑΓΩΝ, που πραγματοποιήθηκε το καλοκαίρι του 2004, ως προσφορά του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας. Πραγματεύεται τη σημασία που είχε η άμιλλα και ο συναγωνισμός στη ζωή των αρχαίων Ελλήνων. Εξετάζονται όχι μόνο οι αθλητικοί αλλά και οι καλλιτεχνικοί αγώνες (μουσικοί, θεατρικοί κ.ά.). Ο φάκελος περιλαμβάνει ένα έντυπο για τον διδάσκοντα, δύο έντυπα για τους μαθητές 7-11 και 12-15 ετών αντίστοιχα, ένα επιτραπέζιο παιχνίδι και μια αφίσα. Το παραπάνω δανειστικό υλικό διατίθεται ύστερα από συνεννόηση με το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο (τηλ. 213214 4813).

ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ:

❖ Εκπαιδευτικά προγράμματα

1. «Οδύσσειες... Ταξιδεύοντας στον χρόνο».

Στο πλαίσιο της περιοδικής έκθεσης του Μουσείου «Οδύσσειες» πραγματοποιείται για δεύτερη συνεχή χρονιά το εκπαιδευτικό πρόγραμμα με τίτλο «Οδύσσειες... Ταξιδεύοντας στον χρόνο».

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές Α' και Β' Γυμνασίου. Σκοπός του είναι να πραγματοποιήσουν τα παιδιά ένα ταξίδι στον χρόνο με συνταξιδευτή τον ήρωα Οδυσσέα και να ανακαλύψουν τα ίχνη που άφησε ο άνθρωπος στο πέρασμά του.

Συγκεκριμένα τα παιδιά μέσα από τη συζήτηση, την έρευνα στον εκθεσιακό χώρο με τη βοήθεια εκπαιδευτικού φυλλαδίου, της εικαστικής δραστηριότητας, της χρήσης εποπτικού υλικού, αντιγράφων και βιωματικών δράσεων, πραγματοποιούν ένα νοερό ταξίδι στον χρόνο και συνειδητοποιούν τον αδιάκοπο αγώνα του ανθρώπου να γνωρίσει άλλους τόπους και να πλουτίσει τους ορίζοντες και τις γνώσεις του. Έτσι, ερευνούν και συλλέγουν πληροφορίες για τα πλοία της αρχαιότητας, τον θαλάσσιο πλούτο, τις περιπέτειες των μυθικών ηρώων και πλασμάτων και εκτιμούν τις επαφές με άλλους τόπους και πολιτισμούς. Συλλέγουν πληροφορίες για τις διαφορετικές πτυχές της πολιτειακής ζωής του Αθηναίου πολίτη τον 5^ο αι π.Χ., όπως για τη

νομοθεσία-γραφή, το θέατρο. Τέλος, συνειδητοποιούν τη διαχρονική ανάγκη του ανθρώπου να αγωνίζεται και να δημιουργεί.

Ο αριθμός των μαθητών δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τους 25. Διάρκεια προγράμματος: 60 λεπτά.

2. «Το Γυμνάσιο στην Αθήνα του Αδριανού»

Στο πλαίσιο της νέας περιοδικής έκθεσης του Μουσείου «*Αδριανός και Αθήνα: Συνομιλώντας με έναν ιδεατό κόσμο*» που εγκαινιάστηκε στις 27/11/2017 με αφορμή τη συμπλήρωση 1900 χρόνων από την ανάρρηση του φιλέλληνα αυτοκράτορα Αδριανού στον θρόνο το 117 μ.Χ., θα πραγματοποιηθεί νέο εκπαιδευτικό πρόγραμμα με τίτλο «*Το Γυμνάσιο στην Αθήνα του Αδριανού*».

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές Α΄ και Β΄ Γυμνασίου. Σκοπός του είναι να μάθουν τα παιδιά για τον φιλελληνισμό του Αδριανού, την αξία που διατηρεί μέχρι τις μέρες μας η κληρονομιά του, αλλά και κυρίως για τη γυμνασιακή αγωγή στη διάρκεια της αυτοκρατορικής περιόδου. Το πρόγραμμα θα δώσει ιδιαίτερη έμφαση στη διανοητική εκπαίδευση των εφήβων στα αθηναϊκά γυμνάσια της εποχής, αφού η φιλοσοφική-φιλολογική εκπαίδευσή τους στόχευε στην ανώτατη μόρφωσή τους, αλλά και στη στρατιωτική, σωματική/γυμναστική προπόνηση

Συγκεκριμένα τα παιδιά μέσα από τη συζήτηση, την έρευνα στον εκθεσιακό χώρο με τη βοήθεια εκπαιδευτικών φύλλων εργασίας, της εικαστικής δραστηριότητας, της χρήσης εποπτικού υλικού, αντιγράφων και βιοματικών δράσεων, μαθαίνουν για την συνεισφορά του αυτοκράτορα Αδριανού στον πολιτισμό γενικότερα, αλλά και τη διαπαιδαγώγηση των εφήβων στα Γυμνάσια και τον ρόλο των κοσμητών.

Ο αριθμός των μαθητών δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τους 25. Διάρκεια προγράμματος: 90 λεπτά.

- **Από 11 Δεκεμβρίου δηλώσεις συμμετοχής για τα προγράμματα Ιανουαρίου- Ιουνίου 2018.**

Τηλ. επικοινωνίας: 2132144813

Ωράριο επικοινωνίας: 13:00-16:00

Υπευθ. Επικοινωνίας: Μαρία Σελέκου, Παναγιώτα Κουτσιανά.

Ιστοσελίδα : www.namuseum.gr

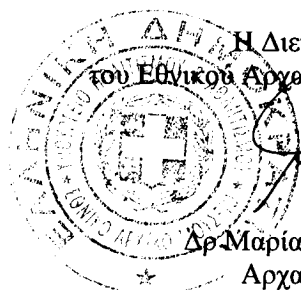
- ❖ **Διαδικτυακή εφαρμογή «Τα μυστήρια του Μηχανισμού των Αντικυθήρων».**

Η εφαρμογή σχεδιάστηκε για εφήβους 12 έως 18 ετών και μπορεί να αξιοποιηθεί αυτόνομα ή ως βασικό συστατικό ενός σχεδίου εργασίας στο σχολείο. Με τη βοήθεια της τα παιδιά μπορούν να διερευνήσουν τα μυστήρια του Μηχανισμού των Αντικυθήρων μέσα από τη σκοπιά τεσσάρων διαφορετικών επιστημονικών ειδικοτήτων: του αρχαιολόγου, του επιγραφικού, του μηχανικού

και του ιστορικού των επιστημών. Τα παιδιά έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν μια ή περισσότερες από τις παραπάνω αποστολές, ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους και καλούνται να συλλέξουν στοιχεία για να απαντήσουν στα τρία βασικά ερωτήματα που απασχόλησαν έως σήμερα τους ερευνητές: 1) Τι είναι και από τι αποτελείται ο Μηχανισμός των Αντικυθήρων, 2) Πώς λειτουργεί και σε τι χρησιμεύει και 3) Πότε, από ποιον και πού κατασκευάστηκε. Διατίθεται στην ιστοσελίδα του Μουσείου www.namuseum.gr και στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://antikytheramech.culture.gr>

❖ **Εκπαιδευτικός δανειστικός φάκελος «ΑΓΩΝ. Το πνεύμα της άμιλλας στην αρχαία Ελλάδα»**

Ο φάκελος δημιουργήθηκε παράλληλα με την περιοδική έκθεση ΑΓΩΝ, που πραγματοποιήθηκε το καλοκαίρι του 2004, ως προσφορά του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας. Πραγματεύεται τη σημασία που είχε η άμιλλα και ο συναγωνισμός στη ζωή των αρχαίων Ελλήνων. Εξετάζονται όχι μόνο οι αθλητικοί αλλά και οι καλλιτεχνικοί αγώνες (μουσικοί, θεατρικοί κ.ά.). Ο φάκελος περιλαμβάνει ένα έντυπο για τον διδάσκοντα, δύο έντυπα για τους μαθητές 7-11 και 12-15 ετών αντίστοιχα, ένα επιτραπέζιο παιχνίδι και μια αφίσα. Το παραπάνω δανειστικό υλικό διατίθεται ύστερα από συνεννόηση με το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο (τηλ. 213214 4813).

 Η Διευθύντρια
του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου

Δρ. Μαρία Λογογιάννη
Αρχαιολόγος